

В колоната за цялата стокова продукция „По планова себестойност“ е разрешено на ТПК да включват по фактическа себестойност само ремонтните работи и изпълнените индивидуални поръчки на населението като несравнима стокова продукция. За останалите видове несравнима стокова продукция трябва да се съставят планови калкулации.

Недостатъчно правилно се оценява значението на раздел IV „Влияние от изменението на цените по постановления на Правителството на употребените суровини, материали, полуфабрикати, горива, енергия и превозни тарифи“. Сумата на това влияние не се отразява винаги в отчета за себестойността. Известно е, че върху резултатите от дейността на предприятието действуват редица фактори: външни — по независещи от предприятието причини и вътрешни — произтичащи от подобренията или недъзите в работата на самото предприятие. За да бъдат правилно разграничени резултатите от външните фактори, които влияят върху себестойността на продукцията (изменението на цените или превозните тарифи), трябва сумата на евентуалното поскъпване или поевтиняване да бъде изчислена в самото предприятие и посочена в съответния раздел на отчетната форма № 3—МКП.

Когато се оценяват фактически постигнатите резултати по снижението или оскъпяването на продукцията, показаното поскъпване трябва да се извади, а поевтиняването да се прибави към фактическата себестойност на сравнимата стокова продукция. Това трябва да се извърши в тези периоди, през които е станало неколкостранно изменение на цените или пък е извършена преоценка на материалните ценности в резултат от някаква реформа, какъвто е случаят с реформата на отпускните цени на 1. IV. 1956 г., с която цените на материалните ценности значително се намалиха. Фактическите постижения на трудовите колективи биха били напълно несъпоставими, ако липсваха данни за влиянието на изменените цени на материалите в съответния раздел, които да се вземат под внимание когато се оценява изпълнението на плана за снижението на себестойността.

Похвална е инициативата на ЦС на ТПК всяка трудово-производителна кооперация да изработва своите отчети за себестойността на продукцията по отрасли. Това не само че позволява на висшестоящите организации да проверяват отчетните данни и да упражняват контрол върху целенасочеността на извършените разходи, но дава възможност и да се направи един по-задълбочен конкретен анализ на себестойността на продукцията в предприятията. Отчитането на себестойността в трудово-производителните кооперации по отрасли изключва възможността за преминаване на разходите от един отрасъл в друг. В резултат от това фактическите разходи, извършени в предприятията, намират правилно отражение в отчетността по отрасли.

Все във връзка с подобряването на отчетността по себестойността на промишлената продукция в системата на трудово-производителните кооперации трябва да се изтъкнат и случаите на нарушения и грешки при попълването на раздел VI „Разходи за производството“ на форма № 3—МКП. Разпределението на разходите при съставянето на този раздел се прави по извънсчетоводен път на отделни листчета според находчивостта и познанията на счетоводния персонал. Като се изхожда от съществуващите счетоводни записвания по съответните сметки, голяма част от комплексните разходи се отнасят към елемента „Други парични